

XÂY DỰNG ĐỘI NGŨ CÁN BỘ QUẢN LÝ VÀ SỬ DỤNG THIẾT BỊ DẠY HỌC TRONG NHÀ TRƯỜNG HIỆN NAY

○ ThS. PHẠM VIỆT HÙNG*

Quản lý (QL), bồi dưỡng đội ngũ giáo viên (GV) và nhân viên kỹ thuật trong sử dụng thiết bị dạy học (TBDH) là QL số lượng, trình độ, tay nghề, kỹ năng kỹ xảo, kế hoạch sử dụng trong quá trình giảng dạy của họ ở các cơ sở đào tạo.

Các lĩnh vực khoa học về hoạt động của con người như tâm lý, kinh tế lao động... đều xem con người (hay các yếu tố về con người: kiến thức, kỹ năng, kỹ xảo, năng lực trí tuệ, thái độ, sự nhiệt tình, hứng thú...) là yếu tố quyết định. Dạy thực hành nghề nghiệp ở các trường đại học cũng không nằm ngoài quy luật đó. Thực vậy, có những xưởng thực hành chẳng khác gì các xưởng sản xuất thực sự. Ở đó, GV vừa lao động, vận hành máy móc lại vừa hướng dẫn học viên làm việc theo những kỹ năng nghề nghiệp trong một bài luyện tập thực hành nào đó. Để làm được điều này, họ cần có lòng say mê nghề nghiệp (song trong thực tế thái độ này cũng bị chi phối từ nhiều yếu tố như mức thu nhập, cách thức tổ chức của người QL, điều kiện làm việc...).

Theo chúng tôi, sự chậm trễ trong cập nhật kiến thức, thiếu hụt đội ngũ GV chuyên trách về TBDH, kém nhiệt tình trong việc sử dụng thường xuyên TBDH của GV,... là những yếu tố làm ảnh hưởng đến kết quả dạy học ở các cơ sở đào tạo. Bởi vậy, cần có các giải pháp hữu hiệu trong QL, sử dụng đội ngũ GV và nhân viên kỹ thuật để nâng cao chất lượng và hiệu quả sử dụng TBDH.

Trong những năm qua, Trường ĐHSP Hà Nội đã có chuyển biến cơ bản trong lĩnh vực đầu tư cơ sở vật chất nói chung, đầu tư thiết bị nói riêng. Để phát huy được hiệu quả đầu tư thiết bị phục vụ đào tạo, công tác QL và sử dụng thiết bị cần được đặt ra với mọi cán bộ - mà trước hết và trực tiếp là đội ngũ cán bộ phụ trách công tác thiết bị của trường, của các đơn vị để họ thấy hết tầm quan trọng của công tác này.

Sau đây là một số biện pháp nhằm xây dựng

đội ngũ cán bộ quản lý và sử dụng TBDH trong nhà trường hiện nay:

1. Cử cán bộ, GV đi học tập, tham quan, bồi dưỡng kỹ năng sử dụng TBDH tại các cơ sở đào tạo trong và ngoài nước nhằm tạo điều kiện cho họ có cơ hội học hỏi, thu hoạch kinh nghiệm, kiến thức cập nhật mới về TBDH, theo hướng:

- *Cử cán bộ ra nước ngoài học tập, bồi dưỡng kiến thức tại những cơ sở nghiên cứu, sản xuất các loại TBDH mà hiện nay nhà trường đang sử dụng, tạo điều kiện để họ tiếp thu được toàn bộ quy trình công nghệ sử dụng thiết bị hiện đại.*

Hiện tại, nhiều TBDH của trường ĐHSP Hà Nội được mua từ các nước như Anh, Pháp, Nhật, Đức, Trung Quốc. Nếu các cán bộ QL TBDH được đi học hỏi kinh nghiệm tại nơi sản xuất sẽ nắm chắc quy trình vận hành cũng như hiệu quả tối đa của các TBDH này; tiếp cận với sự tiên tiến của khoa học nước bạn, nhờ đó có thể rút kinh nghiệm, hoàn thành tốt hơn nhiệm vụ QL và sử dụng các TBDH đã và sẽ có. Dĩ nhiên, đây việc khó do nhiều trường không có kinh phí nhưng vẫn có thể thực hiện được bằng cách thông qua các hợp đồng mua bán thiết bị. Chẳng hạn, dự án đầu tư «Phòng học chuẩn» của WB có thể kết hợp cử cán bộ GV đi kiến tập tại nước ngoài dưới hình thức chuyển giao công nghệ. Cơ hội này sẽ giúp nhà trường giải quyết được rất nhiều vấn đề trong tìm việc hiệu nâng cao kỹ năng sử dụng các TBDH do các nước sản xuất mà nhà trường đã nhập trong nhiều năm nay. Tuy nhiên, muốn thực hiện được biện pháp này đòi hỏi Ban giám hiệu nhà trường phải khai thác nguồn lực từ các dự án để có kinh phí thực hiện.

- *Cử cán bộ đi học tập, tham quan bồi dưỡng kiến thức ở một số cơ sở trong nước có sử dụng các TBDH tương tự.* Trường ĐHSP Hà Nội có một số phòng thí nghiệm của các môn học cơ bản như: Hóa đại cương, Vật lý đại cương... được

* Trưởng Đại học sư phạm Hà Nội

xây dựng trên cơ sở của các phòng thí nghiệm cùng loại ở các trường đại học, các viện nghiên cứu với những thiết bị thí nghiệm cùng loại và rất giống nhau; ngược lại, một số trường ĐHSP khác trong cả nước cũng có sử dụng TBDH tương tự như ĐHSP Hà Nội. Cách làm này rất đỡ tốn kém về kinh phí, số người tham gia đông mà hiệu quả đạt được cao.

- *Tổ chức cho GV thực hành của trường tham gia các hoạt động giảng dạy thực tế tại các trường phổ thông.* Đây cũng là biện pháp có tác dụng rất tích cực trong việc bồi dưỡng nâng cao kiến thức. Thông qua việc trực tiếp sử dụng TBDH tại các trường, người QL và sử dụng TBDH có thể rút ra được những kiến thức bổ ích để học tập nâng cao kiến thức về kỹ năng sử dụng các TBDH hiện đại, phục vụ cho công tác giảng dạy các môn học thực hành tại trường.

2. Mời chuyên gia bồi dưỡng kiến thức cho cán bộ, GV của trường về sử dụng TBDH. Nhà trường có thể độc lập tổ chức hoặc phối hợp với một số trường đại học khác (kể cả các trường ĐHSP trong cùng khu vực) mở lớp tập huấn bồi dưỡng nghiệp vụ sử dụng các loại thiết bị kỹ thuật dạy học cho GV và cán bộ QL. Giảng viên có thể là chuyên gia từ các cơ quan nghiên cứu giảng dạy của Bộ, ngành, chuyên gia nước ngoài hoặc các tổ chức phát triển giáo dục quốc tế. Đây cũng là hình thức hoạt động rất phong phú, bao gồm cả hoạt động đăng cai tổ chức các khoá đào tạo do quốc tế tài trợ hoặc các cấp Bộ, ngành đầu tư kinh phí.

3. Tổ chức tập huấn sử dụng TBDH (thực chất là phương pháp bồi dưỡng nghiệp vụ cho GV) nhằm phổ biến các kiến thức, thông tin về kỹ thuật tiên tiến của các công nghệ sản xuất mới; kỹ thuật sử dụng các thiết bị đa phương tiện trong dạy học, sử dụng công nghệ thông tin trong dạy học... Đây là việc làm rất có ý nghĩa và hoàn toàn phù hợp với chủ trương của Bộ GD-ĐT; tuy nhiên, muốn thực hiện được điều này đòi hỏi phải được sự quan tâm của các cấp lãnh đạo đặc biệt phải đầu tư một khoản kinh phí nhất định cho các hoạt động trên.

4. Đào tạo và nâng cao trình độ đội ngũ kỹ thuật viên trực tiếp QL sử dụng các thiết bị hiện đại, chú ý bồi dưỡng cho họ những phẩm chất cần thiết: lòng say mê, nhiệt tình trong việc nâng cao kiến thức hiểu biết về máy móc, thiết bị; nhu cầu mong muốn được sử dụng thiết bị và đặc biệt là kỹ năng, kỹ xảo trong việc sử dụng các

loại TBDH phục vụ hoạt động dạy và học của cán bộ, sinh viên.

TBDH là một thành tố của quá trình dạy học, đóng vai trò rất lớn trong việc nâng cao chất lượng đào tạo ở các nhà trường, đặc biệt là đối với các trường đại học. Quá trình đổi mới phương pháp dạy học không thể thiếu công nghệ thông tin và TBDH hiện đại, nhưng để có thể sử dụng tốt các thiết bị này cần có đội ngũ cán bộ quản lý cũng như sử dụng TBDH thành thạo, hiểu biết và say mê với công việc. Vì vậy, rất cần có sự quan tâm đến đội ngũ này cả về vật chất lẫn tinh thần để họ có thể phát huy hết khả năng của mình, phục vụ cho sự nghiệp phát triển GD. □

Tài liệu tham khảo

1. Đề án "Xây dựng Trường Đại học sư phạm Hà Nội thành Trường Đại học sư phạm trọng điểm" (năm 2000).
2. Phạm Việt Hùng. *Thực trạng và một số giải pháp nâng cao hiệu quả công tác quản lý thiết bị ở Trường Đại học sư phạm Hà Nội* (Luận văn Thạc sĩ). Trường Đại học sư phạm Hà Nội, 2004.
3. Trần Văn Nguyệt. "Nghiên cứu quy chế quản lý sử dụng thiết bị để phục vụ đào tạo và nghiên cứu khoa học ở Trường Đại học sư phạm trọng điểm" (Đề tài nghiên cứu khoa học 09-347). Trường Đại học sư phạm Hà Nội, 2009.

Rèn luyện kỹ năng...

(Tiếp theo trang 56)

thời, phải tạo ra môi trường thuận lợi đối với việc rèn luyện KN đọc hiểu tiếng Anh cho SV hệ không chuyên.

Rèn luyện KN đọc hiểu tiếng Anh cho SV hệ không chuyên là một yêu cầu cấp thiết, góp phần nâng cao chất lượng dạy học tiếng Anh trong các trường đại học. Để thực hiện được yêu cầu đó, cần thực hiện các biện pháp mà chúng tôi đề xuất. □

Tài liệu tham khảo

1. F. Smith. *Reading*. Cambridge: CUP, 1975.
2. Nguyễn Thanh Hùng. "Con đường nâng cao hiệu quả đọc hiểu cho học sinh". *Tạp chí Giáo dục*, số 140, tháng 6/ 2006.
3. Richards and Thomas. *Being an effective Reading teacher*. Harper and Row publisher, 1987.